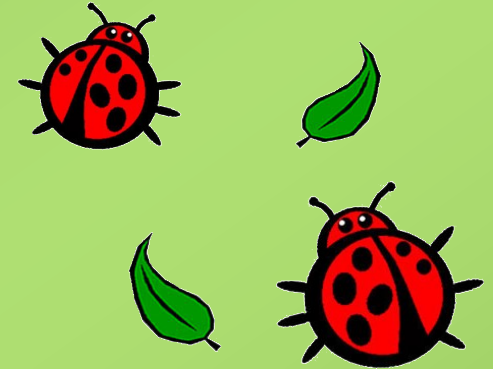

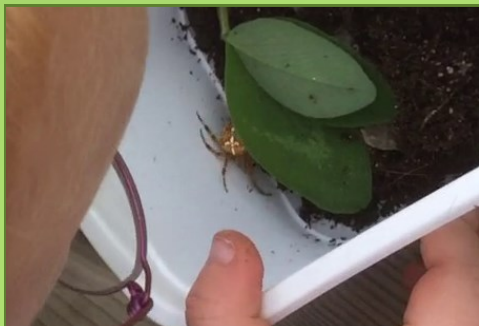

TRONDHEIM KOMMUNE

Se, hvem vi møtte i
grønnsakhagen vår!

Et småkrypsprosjekt ved Øra
Ila barnehage 2018/2019

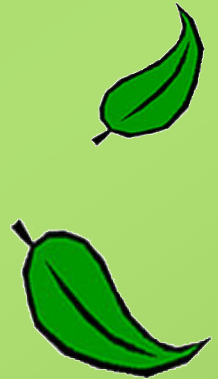
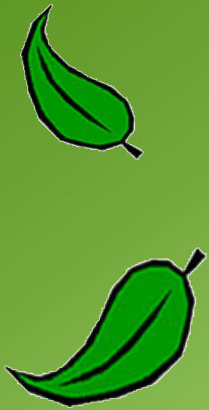
I samarbeid med: Anisa, Arin, Aya, Elin Lucia, Ella, Ellie, Elliot, Håkon, Iben, Kaja, Oline, Ylva, Anita, Rita, Soledad og Fredrik

Dette prosjektet ble valgt med utgangspunkt i at noen av barna fant mariehøner i grønnsakene våre ved utelekeplassen. Kjøkkenhagen er en del av arbeidet med bærekraftig utvikling, der barn og voksne sammen sår, dyrker og høster et variert utvalg av grønnsaker. Dette viste seg å være hjemmet til mange forskjellige småkryp, som mariehøne, edderkopp og mark. Undringen over alt vi oppdaget, skapte rom for interessante dialoger mellom store og små. En god arena for språkutvikling var etablert. Språk er en av barnehagens satsningsområder, i tillegg til ikt som vi satte oss som mål å få mer erfaring med i forbindelse med dette prosjektet. Vi tok i bruk digitale verktøy både inne og ute. Det ble etablert gode møteplasser med rom for sosialt samspill og læring med aktiv bruk av blant annet smarttavle, hodekamera og prosjektor.

Bruk av digitale verktøy skulle gi oss tilgang på pedagogisk dokumentasjon som verktøy i refleksjon med barna. Målet med denne arbeidsmetoden var blant annet å skape rom for kritisk tenkning, etiske handlinger og solidaritet med omgivelsene.

Ved å lage et herbarium for mark inne på avdelingen, ble det lagt til rette for å gi barna en innsikt i hvordan marken lever. Barna skulle delta med mating og rensing av jord. Til våren skulle markene tilbake til kjøkkenhagen for å hjelpe plantene å vokse.

Hysj, kan du høre gresset gro?
Hysj, kan du høre en meitemark som lo?
Hysj, kan du høre en maur gå forbi?
Da skal du være helt stille og si:
Hei, alle insekter, alle små dyr,
dere som kryper og kravler og kryr,
jeg er et menneske og jeg er snill,
vær i min hage så lenge du vil.

Vår erfaring fra tidligere pro-
sjektarbeid, er at barna ser ut til
å få best mulighet til å utvikle
språket når det legges til rette
for samspill i små grupper. I
Reggio Emilia -filosofien kalles
denne arbeidsmetoden for “en
lyttende pedagogikk”, som er en
forutsetning for å møte barna
som medskaper av kunnskap og
kultur (Larsen og Ulla, 2010).

”Barna skal kunne oppleve og skape kunstneriske og kulturelle uttrykk. Barnehagen skal legge til rette for og videreutvikle barnas kreative prosesser og uttrykk (Rammeplanen, 2017)”

I forbindelse med formingsaktiviteter ble det lagt til rette for at barna skulle ha en rik tilgang på varierte materialer som kunne stimulere deres kreative tenkning og skaperglede.

Vi samlet naturmaterialer i barnehagens nærområde, og den varme sommeren hadde tørket ut bekken, slik at vi helt tørrskodde kunne gå dit og hente steiner som senere ble til mariehøner.

Dette skapte også dialoger og undring mellom barn og voksne, der vi stilte spørsmål ved hva som hadde skjedd med bekken. Slik kunne vi dele kunnskap om klima og natur med barna.

Dette kan bidra til at barna kan få en bedre forståelse av at dagens handlinger kan ha konsekvenser for fremtiden (Rammeplanen, 2017).

Marihøne, marihøne,
fly, fly, fly.
I morgen blir det godvær.

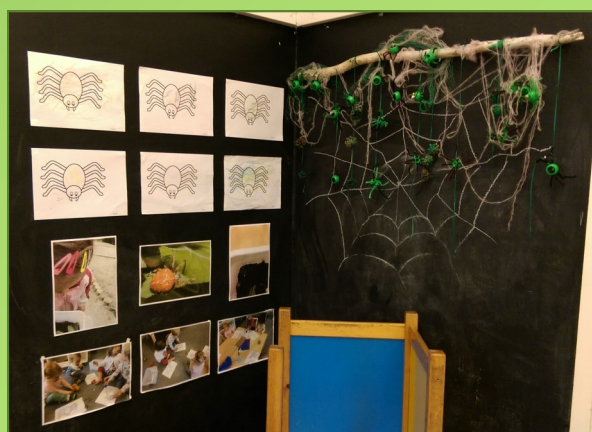
Barna har i forbindelse med prosjektarbeidet hatt mye tilgang på bøker om småkryp, og sangen om "lille Petter edderkopp", var populær hos alle barna. Vi la også til rette for bruk av smarttavle, til å vekke barnas nysgjerrighet. Den var et godt pedagogisk verktøy, og skapte rom for mye sosialt samspill.

Rammeplanen peker på at barna skal møte ulike språk, språkformer og dialekter gjennom rim, regler, sanger, litteratur og tekster.

Utstillingene i garderoben vår og samlingsstundene har vært viktige i arbeidet med språk på avdelingen.

Sammen satte vi ord på felles opplevelser, og gjensidig beundring over det vi laget, skapte rom for eierskap til prosjektet.

Lille Petter edderkopp som klatret på min hatt.
Så begynte det å regne, og Petter ned han datt.

Så kom sola å skinte på min hatt.
Da ble det liv i edderkopp, som klatret på min
hatt.

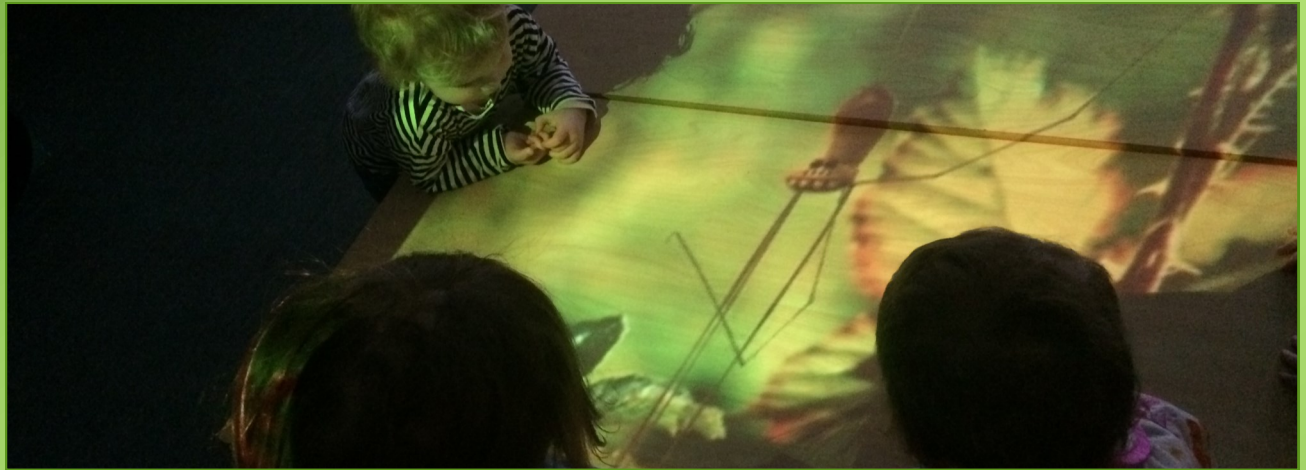

(Korsedderkopp, bilde fra wikipedia)

Når barna møttes i et fellesskap der vi sammen undret oss over småkrypene, ble det skapt en sterk "vi-følelse".

Det var interessant å observere at barna på tvers av alder, interesser og forutsetninger, fant sammen. Vi så de yngste barnas nysgjerrige blikk rettet mot de eldste barnas kunnskap og forståelse av temaet, samtidig som de eldste med glede lærte bort og la til rette for at de yngre barna skulle få ta del. Dette speiler våre verdier som er at barna skal få mulighet til å leke, leve, lære med omsorg i et anerkjennende og inkluderende miljø.

"I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne" (Rammeplanen, 2017)

Under bakken bor en underlig en.
Lang som en blyant og helt uten ben.
Han åler seg frem fra øst til vest.
Han liker best jord til hverdag og fest.
Hode og munn har han foran og bak.
Å spise med stumpen er ingen sak.
For han er en fin liten meitemark.

Fakta om meitemarken

- Hvis du graver opp jorda under en fotballbane, vil du finne mer enn en million meitemarker.
- Marken hjelper planter og dyr i jorda med å drikke og puste.
- Meitemarken har munn, men ikke tenner. Den har heller ikke øyne
- Den største meitemarken bor i Australia og blir over 3 meter lang og tjukk som en hageslange.

Fakta hentet fra (https://nysgjerrigper.no/Artikler/2008/august/meitemerkelige_fakta)

“Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn”

(Rammeplanen, 2017)

Hus til marken i 3 enkle steg!

Legge papir inn i huset til marken

Klippe papir

Fyll opp huset med jord

Markens favoritter!

1. Kaffebrut
2. Bananskall
3. Matavfall

(Bærekraftig lunsj i dag med matavfall på menyen.)

(Bananskall er supert!)

(Vi trenger en hel tallerken for å mate alle.)

(Kaffebrut er det beste på morgenen)

(Sulten i dag marken! Påfyll på vei.)

Hva spiser meitemarken?

Iben: Marken spiser bananskall den, og frukt.

Oline: Se, kaffe, hmm.

Anita: Like marken kaffegrut?

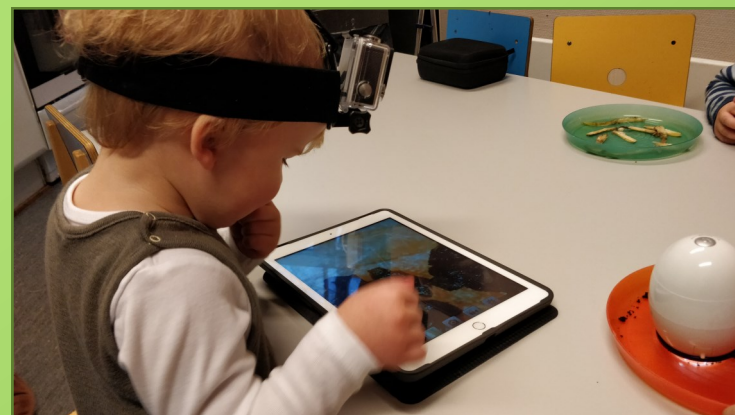
Oline: Vet ikke, vi finn det ut. Trur marken like ja.

Iben: Ja, det kan være altså.

Oline: Vi skal mate den etterpå vi.

Anita: Tror dere marken e sulten i dag?

Iben: Ja, klart det. Marken e nok sulten i dag, ja. Sikkert.

Arin: Bananas

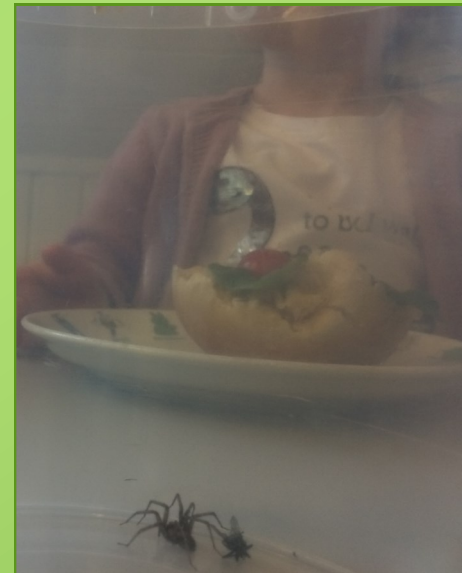
Elin: Banana, det e godt. Marken like banana.

Arin: Ja, bananas.

Små matgjester!

“Det man hører glemmer man, det man ser husker man, det man gjør forstår man.” (Loris Malaguzzi).

Småkryp i snøen.

"Barnehagen skal utforske og eksperimentere med teknologi og naturfenomener sammen med barna (Rammeplanen, 2017).

Oppsummering av prosjektet.

Hva har vi lært av dette prosjektet, hva sitter vi igjen med?

Gjennom hele prosjektarbeidet har dyrevelferd stått sentralt. Vi har sett det som svært viktig å samtale med barna om hvordan vi skal oppføre oss ovenfor disse små dyrene. Det barna har lært om insekter og småkryp under dette prosjektet kan ha bidratt til deres utvikling av empati med alle levende vesener, og de har erfart at alle små vesener har en verdi i seg selv.

Barn og voksne har kanskje ervervet seg kunnskaper om hvor viktig småkrypene er for naturen, fått litt innsikt i hvordan de lever, samt fått en forståelse for at alt og alle er avhengige av hverandre.

Det har virket som om barna har syntes det har vært veldig spennende å bruke digitale verktøy i sin utforskning av småkryp., og de voksne har fått gode erfaringer med digitale verktøy som virkemiddel i skapende, pedagogiske prosesser med barna.

Arbeidet med prosjektet fortsetter, og til våren skal meitemarken og jorda i meitemarkboligen settes ut på utelekeplassen. I jorda skal vi så insektvennlige planter, og meitemarkurinen som vi har samlet på brukes som gjødning.

Til sommeren håper vi å følge med på mariehøner og andre småkryp når de flyr til og frøvekstene vi har plantet.

